

Psichologo rekomendacijos tėvams, auginantiems vaikus, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių.

Auginant vaiką, turintį specialiųjų ugdymosi poreikių, tėvams tenka ne tik rūpintis vaiko akademiniu ugdymu, bet ir jo emocine, socialine bei psichologine gerove. Šios rekomendacijos parengtos siekiant padėti tėvams kurti saugią, palaikančią ir skatinti vaiko savarankiškumą aplinką namuose.

Vaiko priėmimas ir besąlygiška parama.

Vaikui labai svarbu jausti, kad jis yra mylimas ir vertinamas nepriklausomai nuo pasiekimų. Tėvų priėmimas:

- stiprina vaiko savivertę,
- mažina nesėkmės baimę,
- formuoja saugų emocinį ryšį.

Svarbu priimti vaiko stiprybes ir sunkumus kaip jo individualios raidos dalį.

Emocinis ryšys ir kasdienis bendravimas.

Reguliarus ir nuoširdus bendravimas padeda vaikui jaustis suprastam ir saugiam. Rekomenduojama:

- kasdien skirti laiko pokalbiams,
- įsiklausyti į vaiko jausmus, jų nenuvertinant,
- padėti vaikui įvardyti emocijas ir suprasti savo reakcijas.

Toks ryšys padeda vaikui mažinti nerimą ir ugdo emocinį stabilumą.

Aiški struktūra ir rutina namuose.

Vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ypač svarbu, kad diena būtų nuspėjama. Aiški rutina:

- mažina nerimą,
- padeda reguliuoti elgesį,
- suteikia saugumo jausmą.

Rekomenduojama laikytis pastovaus dienos režimo, aiškių taisyklių ir susitarimų.

Ribų nustatymas ir nuoseklumas.

Vaikui reikia aiškių ribų. Tai reiškia:

- ramų ir nuoseklų taisyklių laikymąsi,
- aiškias ir suprantamas pasekmes,
- tėvų vieningą poziciją.

Nuoseklumas padeda vaikui jaustis saugiai ir prognozuojamai.

Vaiko savarankiškumo skatinimas.

Net ir nedideli savarankiškumo žingsniai yra reikšmingi. Tėvams rekomenduojama:

- leisti vaikui atlikti užduotis pagal jo galimybes,
- nepadaryti už vaiko tai, ką jis gali atlikti pats,
- palaikyti ir girti už pastangas.

Tai stiprina pasitikėjimą savimi ir atsakomybės jausmą.

Reagavimas į sudėtingą elgesį.

Vaiko sudėtingas elgesys dažnai signalizuoja:

emocinį pervargimą,

frustraciją,

nesugebėjimą išreikšti jausmų.

Svarbu reaguoti ramiai, nebaudžiant, o:

padėti vaikui nusiraminti,

po situacijos aptarti, kas įvyko,

mokyti tinkamų elgesio alternatyvų.

Vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, pirmiausia yra asmenybės, kurioms reikia supratimo, kantrybės ir meilės. Tėvų palaikymas, nuoseklumas ir emocinis ryšys sudaro tvirtą pagrindą vaiko psichologinei gerovei, visapusiškai raidai ir mokymosi motyvacijai.